

Επετειακοί λόγοι και αρθρογραφία για τον αγώνα της ΕΟΚΑ κατά τα πρώτα χρόνια της κυπριακής ανεξαρτησίας

Οι Συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου, τον Φεβρουάριο του 1959, σηματοδότησαν το τέλος του ένοπλου απελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ. Η επίσημη ανακήρυξη της Κύπρου ως ανεξάρτητου κράτους, στις 16 Αυγούστου 1960, άνοιξε ένα καινούργιο κεφάλαιο στη σύγχρονη ιστορία του τόπου. Την παρούσα εισήγηση θα απασχολήσουν οι επετειακοί λόγοι και η αρθρογραφία στον Τύπο, σε σχέση με τον αγώνα του 1955 – 1959, κατά τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας. Κύρια ερευνητική επιδίωξη θα είναι όχι μόνο η ανάδειξη των αναφορών στα γεγονότα καθεαυτά αλλά κυρίως η επικέντρωση στα διδάγματα, στους συμβολισμούς και στα μηνύματα της επετείου. Η ερμηνευτική προσέγγιση αυτών των στοιχείων θα λάβει υπόψη της την πολιτική πραγματικότητα της περιόδου, τα προτάγματα, τις στοχεύσεις και τη συζήτηση για την «επόμενη ημέρα» της Κύπρου.

Η εισήγηση θα επιδιώξει να καλύψει συγκεκριμένα την περίοδο 1960 – 1968. Θα διακρίνει δύο κύριες υποπεριόδους, την πρώτη κατά τα έτη 1960 – 1963 και τη δεύτερη από το 1964 έως το 1967. Τομή για αυτή τη διάκριση αποτελούν βέβαια οι διακοινοτικές συγκρούσεις στα τέλη του 1963, οι οποίες οδήγησαν στην ανατροπή των Συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου και στην «ανάφλεξη» του Κυπριακού. Την πρώτη ειρηνική περίοδο ακολούθησε μία δεύτερη, σε ένα χρονικό διάστημα κατά το οποίο το πολιτικό και στρατιωτικό πεδίο διαφοροποιήθηκε ριζικά. Η καταληκτική αναφορά στο έτος 1968 κρίνεται αναγκαία προκειμένου να γίνει σαφής η εκ νέου μετάβαση σε ένα καινούργιο σκηνικό έπειτα από κρίσιμα γεγονότα που προηγήθηκαν όπως η επιβολή της απριλιανής δικτατορίας στην Ελλάδα και η αποχώρηση της ελληνικής μεραρχίας από την Κύπρο. Πρωτογενές υλικό θα αντληθεί από τον Τύπο της περιόδου, όλων των ιδεολογικοπολιτικών αποχρώσεων, ούτως ώστε να αναδειχθούν σημεία σύγκλισης και διαφοροποίησης, ποικίλες οπτικές γωνίες και αναγνώσεις και πολλαπλές νοηματοδοτήσεις του αγώνα της ΕΟΚΑ. Δημοσιευμένο αρχειακό υλικό και βιβλιογραφία θα χρησιμοποιηθούν επικουρικά.